

Renovācijas efektivitāte

Antra Ērgle

Oktobrī speciālisti no Ekonomikas ministrijas (EM), finanšu institūcijas *Altum* un bankām piedalījās vairāk nekā desmit semināru tūrē reģionos, detaļās skaidrojot renovācijas projektu sagatavošanu, uzraudzību un finansējuma nosacījumus.

Bankas vai *Altum*

Renovācijai var saņemt *Altum* administrētu grantu jeb neatmaksājamu finanšu atbalstu daļai energoefektivitātes pasākumu attiecināmo izmaksu, ja izdevumu apstiprinājusi banka. Kā informēja *Altum* speciāliste Dina Kaupere, renovācijas atbalstu dalīs četras bankas: *DNB*, *Citadele*, arī *Swedbank* un *SEB*. «Ja banka projektam kredītu nepiešķirs, to varēs saņemt *Altum*, taču tad grants vairs nebūs maksimālajā pieejamā apjomā,» skaidro Kaupere.

Lai saņemtu grantu, projektam jābūt ekonomiski pamatotam, proti, energoefektivitātes paaugstināšanas ieguldījumiem jāatmaksājas ne ilgāk kā 20 gados, un siltuma patēriņam renovācijas rezultātā jāsamazinās zem 90 kilovatstundām (kWh) uz kvadrātmētru gadā.

Projekta dokumentus un formalitātes kārtā dzīvokļu īpašnieku pilnvarotā persona, lēmumus par renovācijas sākšanu un finansējuma līgumiem pieņem mājas kopsapulcē. *Altum* apstiprina ne tikai lēmumus par finansējumu, bet arī tehnisko dokumentāciju, būvnieku un būvuzrauga izvēli un darbu, piegādātājus. Lai novērstu interešu konfliktus, projektā algotie speciālisti nedrīkst būt māju pārstāvju radinieki.



MATERIĀLS TAPIS AR
LATVIJAS VIDES AIZSARDZĪBAS FONDA
FINANSIĀLU ATBALSTU

Jāpārdomā darbi

Programmas lietpratēji iesaka: iesniedzējiem nopietni jāpārdomā darāmie darbi, jo tie, kas nedod siltuma ietaupījumu, nebūs ieskaitāmi attiecināmajās izmaksās un būs jāapmaksā no pašu kabatas. Attiecināmajās izmaksās ieskaita būvdarbus ēkas norobežojošajās konstrukcijās un koplietošanas telpās, piemēram, ārsienu un jumta papildu siltināšanu, logu un durvju maiņu, kāpņu telpu remontu. Pie tām pieder mājas inženiersistēmu atjaunošana, pārbūve vai izveide, piemēram, apkures un karstā ūdens sistēmas maiņa, balansēšana un regulēšanas uzlabošana, aukstā ūdens un kanalizācijas sistēmas maiņa, ventilācijas izveide un šahtu tīrīšana.

Ar grantu varēs finansēt atjaunojamo energoresursu siltumenerģijas ražošanas un ūdens sildīšanas iekārtu iegādi un uzstādīšanu, piemēram, saules kolektoros, siltumsūkņus, granulu un šķeldas katlus. Tiek attiecinātas autoruzrauga un būvuzrauga izmaksas, energoefektivitātes paaugstināšanas vadīšanas izmaksas, pievienotās vērtības nodoklis, ja pilnvarotā persona to nevar atgūt atbilstoši normatīvajiem aktiem nodokļu politikas jomā.

Neattiecināmās izmaksas ir ēkas energoaudita un tehniskā projekta sagatavošana, kā arī energoefektivitātes paaugstināšanas

izmaksas, kas radušās pirms atbalsta piešķiršanas.

Projektu kvalitāte

Altum Energoefektivitātes kompetences daļas vadītājs *Dr. sc. ing.* Aldis Greķis un Energoefektivitātes programmu departamenta vecākais eksperts Mārtiņš Upītis uzsvēra, ka atbalsta piešķiršanā ļoti svarīga ir tehniskā projekta kvalitāte. Kā atklāja Upītis, no līdz šim iesniegtajiem projektiem vairākums ir tehniski slikti sagatavoti, tāpēc viņš iesaka rūpīgi izvēlēties projektētāju.

Ekspertu ieteikumi kvalitatīva energoaudita un tehniskās dokumentācijas sagatavošanai ievietoti mājaslapā slideshare.net/siltinam. Plānots *Altum* mājaslapā ievietot kāda laba projekta paraugu, kā arī sarakstu ar profesionāli pietiekami kvalificētiem būvspeciālistiem, pavēstīja Upītis. Tāpat jāuzmanās ar cenu, proti, energoaudits un pilns tehniskais projekts labā kvalitātē maksā 2,5–3 tūkstošus eiro, taču dažam nācies maksāt krietni vairāk. *Altum* mājaslapā pieejams energoefektivitātes kalkulators, kurā var modelēt projekta izmaksas, to sadalījumu, pārliecināties par iespēju saņemt grantu un kredītu, līdzfinansējuma summu, kā arī pielāgot plānotos kritērijus nosacījumiem.

Interese pieaug

Apspriežot renovācijas pieredzi seminārā Iecavā, māju apsaimniekotājas kapitālsabiedrības *Dzīvokļu komunālā saimniecība (DzKS)* vadītājs Jānis Feldmanis atklāja, ka līdz šim siltināšanas projektus vadījušās *DzKS* bilance ir tuvu robežai, kad banka var kredītu nepiešķirt. Tāpēc *DzKS* apsver iespēju namus Iecavā turpināt renovēt ar ESKO modeli, sadarbojoties ar investīciju uzņēmumu. Kaupere paskaidroja, ka šādu projektu atbalstam valsts plāno piešķirt atbalsta fondu līdz 10 miljoniem eiro. Ekonomikas ministrijas pārstāve Inese Bērziņa atzina, ka ikvienā sarunā ar dzī-

Granta apmērs ar bankas aizdevumu:

36%, ja plānotais siltumenerģijas patēriņš apkurei pēc energoefektivitātes projekta pabeigšanas ir 81–90 kWh/m² gadā; 43%, ja siltumenerģijas patēriņš pēc energoefektivitātes projekta pabeigšanas ir 71–80 kWh/m² gadā; 50%, ja siltumenerģijas patēriņš pēc energoefektivitātes projekta pabeigšanas ir 70 kWh/m² gadā.

Granta apmērs ar *Altum* aizdevumu:

25%, ja plānotais siltumenerģijas patēriņš apkurei pēc energoefektivitātes projekta pabeigšanas ir 81–90 kWh/m² gadā; 30%, ja siltumenerģijas patēriņš pēc energoefektivitātes projekta ir 71–80 kWh/m² gadā; 35%, ja siltumenerģijas patēriņš pēc energoefektivitātes projekta pabeigšanas ir 70 kWh/m² gadā.

vokļu īpašniekiem uzklauti arvien jauni jautājumi: «Cilvēku interese par renovāciju pieaug, un iestāžu speciālisti ir labi sagatavoti, lai palīdzētu energoefektivitātes projektus sekmīgi īstenot.»

Rīgas seminārā līdz ar *Altum* ekspertu prezentācijām tika sniegti Rīgas Tehniskās universitātes inženieru, būvmateriālu ražotāju, ugunsdrošības un kultūras pieminekļu speciālistu ieteikumi par konstrukciju un ventilācijas risinājumiem, enerģijas patēriņa modelēšanu, ugunsdrošības prasībām, vēsturisku ēku renovēšanu. Prezentāciju videoieraksti pieejami vietnē youtu.be.

Izmantotie avoti: em.gov.lv, altum.lv, slideshare.net/siltinam. Vietnē youtube.com pieejami semināru videoieraksti. BI